

**ZARZĄDZENIE NR 0050/390/17
PREZYDENTA MIASTA TYCHY
z dnia 20 grudnia 2017 r.**

w sprawie „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach”

Na podstawie art. 7 ust. 4 pkt. 3 oraz art. 15 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2017, poz. 2136) a także art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 1983).

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się z dniem 1 stycznia 2018 roku „Taryfę przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach” stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach.

§ 3

Zobowiązuje się Dyrektora MZK w Tychach do opracowania zmian do niniejszego Zarządzenia wynikających z zawartego w dniu 19.12.2017 roku Porozumienia w sprawie ustanowienia zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego w terminie do końca lutego 2018 roku.

§ 4

Traci moc Zarządzenie nr 0050/112/15 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach”.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

Prezydent Miasta Tychy

/-/ mgr inż. Andrzej Dziuba

Załącznik 1
do Zarządzenia nr 0050/390/17
Prezydenta Miasta Tychy
z dnia 20 grudnia 2017 r.

Taryfa przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach

§ 1

1. Niniejszym zarządzeniem ustala się taryfę przewozu osób i bagażu w komunikacji zbiorowej organizowanej przez Miejski Zarząd Komunikacji w Tychach, zwany dalej „MZK”.
2. Taryfa przewozu osób i bagażu zwana dalej „taryfą”, obejmuje zasady korzystania z komunikacji organizowanej przez MZK oraz cennik opłat.

I. Zasady korzystania z komunikacji

§ 2

1. Pasażerowie mogą podróżować środkami komunikacji zbiorowej organizowanej przez MZK wyłącznie na podstawie:
  - a) ważnych biletów ulgowych i wymienionych w taryfie dokumentów uprawniających do korzystania z ulg,
  - b) ważnych biletów normalnych,
  - c) wymienionych w taryfie dokumentów upoważniających do przejazdów bezpłatnych.
2. Za bilety ważne, z zastrzeżeniem § 4, uważa się bilety o rodzajach określonych w § 3, których termin ważności się już rozpoczął i jeszcze nie upłynął, a ich cena, odpowiednia do rodzaju odbywanej podróży, jest zgodna z cennikiem biletów jednorazowych, wieloprzejazdowych i okresowych, zwanym dalej „cennikiem”.
3. Wszystkie ceny biletów podane w cenniku zawierają podatek VAT.
4. Do korzystania z płatnego przejazdu w komunikacji zbiorowej MZK w Tychach uprawniają bilety emitowane w formie:
  - a) papierowej,
  - b) elektronicznej tj. zakupione przy użyciu telefonu komórkowego.
5. W komunikacji zbiorowej organizowanej przez MZK Tychy obowiązują:
  - a) jednorazowe bilety MZK Tychy, KZK GOP Katowice oraz MZKP Tarnowskie Góry,
  - b) wieloprzejazdowe i okresowe bilety MZK Tychy.
6. Pasażerowie mogą podróżować w środkach komunikacji zbiorowej organizowanej przez MZK również na podstawie:
  - a) biletów w ramach zintegrowanego systemu taryfowo – biletowego o nazwie „Taryfa Pomarańczowa” emitowanych przez przewoźnika kolejowego na podstawie porozumienia pomiędzy Miastem Tychy a Województwem Śląskim,
  - b) „Eko biletów P/T/A” emitowanych w ramach specjalnej oferty przez Koleje Śląskie Sp. z o.o. na podstawie umowy zawartej pomiędzy Miastem Tychy a Kolejami Śląskimi Sp. z o.o. i KZK GOP w Katowicach.
7. W zakresie określonym w ust. 6 obowiązuje taryfa przewozowa przewoźnika kolejowego, w szczególności w zakresie uprawnienia do przejazdów ulgowych.

§ 3

1. Ustala się następujące rodzaje biletów jednorazowych:
  - a) bilet (normalny i ulgowy) ważny na terenie 1 miasta (gminy) lub do 20 min. od momentu skasowania (w przypadku dokonywania przesiadek),

- b) bilet (normalny i ulgowy) ważny na terenie 2 miast (gmin) lub do 40 min. od momentu skasowania (w przypadku dokonywania przesiadek),
  - c) bilet (normalny i ulgowy) ważny na terenie 3 i więcej miast (gmin) lub do 90 min. od momentu skasowania (w przypadku dokonywania przesiadek),
  - d) bilet ważny na przewóz bagażu i zwierząt na terenie 3 i więcej miast (gmin) lub do 90 min. od momentu skasowania (w przypadku dokonywania przesiadek).
2. Ustala się następujące rodzaje biletów wieloprzejazdowych:
- a) bilet dobowy na okaziciela o symbolu „D” (normalny i ulgowy) ważny na terenie 2 i więcej miast (gmin) przez 24 godziny od momentu skasowania, uprawniający pasażera do przejazdów z dowolną ilością przesiadek,
  - b) bilet siedmiodniowy na okaziciela o symbolu „W” (normalny i ulgowy) ważny na terenie 2 i więcej miast (gmin) przez 168 godzin od momentu skasowania, uprawniający pasażera do przejazdów z dowolną ilością przesiadek.
3. Ustala się następujące rodzaje biletów okresowych:
- a) bilet imienny o symbolu „T-1” (normalny i ulgowy), uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek na terenie jednej wskazanej gminy wszystkimi liniami,
  - b) bilet imienny o symbolu „T-2” (normalny i ulgowy) uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi liniami w całej sieci MZK,,
  - c) bilet na okaziciela o symbolu „TO-1” uprawniający okaziciela biletu do przejazdów z dowolną ilością przesiadek na terenie jednej wskazanej gminy wszystkimi liniami,
  - d) bilet na okaziciela o symbolu „TO-2” uprawniający okaziciela biletu do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi liniami w całej sieci MZK,
  - e) kwartalny bilet imienny o symbolu „K-2” (normalny i ulgowy) uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi liniami w całej sieci MZK,
  - f) kwartalny bilet imienny o symbolu „K-1” (normalny i ulgowy) uprawniający wskazaną osobę do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi liniami na terenie jednej wskazanej gminy,
  - g) bilet imienny dopłata o symbolu „D-2” (ulgowy) uprawniający osoby, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt. c, do przejazdów z dowolną ilością przesiadek wszystkimi liniami w całej sieci MZK.
4. MZK Tychy może emitować bilety uzupełniające służące wyłącznie jako dopłaty do biletów jednorazowych.

§ 4

1. Ustala się następujące zasady stosowania biletów jednorazowych i wieloprzejazdowych:
- a) termin ważności biletów jednorazowych rozpoczyna się w momencie ich skasowania przez pasażera w kasowniku znajdującym się w pojeździe, a upływa po czasie oznaczonym na bilecie lub po przekroczeniu granicy administracyjnej liczby gmin określonej na bilecie. W przypadku biletów, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, termin ważności rozpoczyna się od momentu określonego na bilecie,
  - b) termin ważności biletów wieloprzejazdowych rozpoczyna się w momencie ich skasowania przez pasażera w kasowniku znajdującym się w pojeździe, a upływa po czasie oznaczonym na bilecie. W przypadku biletów o których mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, termin ważności rozpoczyna się od momentu określonego na bilecie,
  - c) bilet jednorazowy lub wieloprzejazdowy jest ważny, z zastrzeżeniem § 2 ust. 2, o ile został prawidłowo skasowany, to jest, gdy data oraz godzina wydrukowana na bilecie przez kasownik są czytelne, lub gdy bilet, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, został prawidłowo zakupiony,
  - d) pasażer ma obowiązek sprawdzić prawidłowość skasowania biletu, a w razie nie wybicia przez kasownik daty i godziny lub, gdy odcisk datownika jest niepełny bądź niewyraźny zgłosić kierowcy nieprawidłowość działania kasownika. W przypadku, gdy niepełny lub niewyraźny odcisk datownika został wybity na bilecie wieloprzejazdowym, pasażer ma obowiązek zgłosić się wraz z biletem w siedzibie MZK,

- e) bilety jednorazowe i wieloprzejazdowe upoważniają pasażera do dokonywania przesiadek w trakcie podróży, przy czym łączny czas podróży nie może przekroczyć całkowitego czasu ważności biletu określonego w taryfie,
  - f) termin ważności biletów wieloprzejazdowych upływa odpowiednio: w przypadku biletów dobowych po upływie 24 godzin od momentu skasowania, w przypadku biletów siedmiodniowych, po upływie 168 godzin od momentu skasowania,
  - g) zabrania się dwukrotnego kasowania jednorazowego biletu normalnego w celu wykorzystania tego biletu, jako opłaty za dwa przejazdy ulgowe,
  - h) w razie awarii lub uszkodzenia pojazdu pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy z tym biletem następnym środkiem transportu,
  - i) bilet ulgowy ważny do 20 minut (§3 ust.1 pkt. a) alternatywnie upoważnia każdego pasażera do przejazdu w czasie do 5 minut od momentu skasowania tylko w pojazdach MZK Tychy.
2. Ustala się następujące zasady stosowania biletów okresowych:
- a) bilety okresowe są ważne, z zastrzeżeniem § 2 ust. 2, wyłącznie po ostemplowaniu przez sprzedającego specjalnym datownikiem wskazującym rozpoczęcie terminu ważności biletu, a w przypadku biletów „T-1”, „K-1” także po wpisaniu na bilecie nazwy gminy, na terenie której bilet ten obowiązuje. W przypadku biletów, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, termin ważności biletu oraz nazwa gminy są oznaczone elektronicznie na bilecie,
  - b) bilety imienne „T-1”, „T-2”, „K-1”, „K-2” i „D-2” są ważne wyłącznie po wpisaniu na bilecie przez pasażera swoich danych personalnych zgodnie z wymogami określonymi na rewersie biletu. W przypadku biletów, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, dane personalne są oznaczone elektronicznie na bilecie,
  - c) wpisy na biletach, o których mowa w pkt. a i b, są dokonywane w miejscach oznaczonych na bilecie w sposób czytelny i trwałe (piórem, długopisem, odciskiem pieczęci) przy użyciu niezmywalnego atramentu lub tuszu (nie dotyczy biletów, o których mowa w § 2 ust. 4 pkt. b,)
  - d) terminy ważności biletów okresowych (miesięcznych), o których mowa w § 3 ust. 3 pkt. a, b, c, d i g rozpoczynają się od dnia oznaczonego datownikiem w sposób określony w pkt. a, natomiast kończą się w następnym miesiącu od ich wystawienia, z upływem dnia, który datą odpowiada dacie wystawienia biletu, a gdyby takiego dnia w tym miesiącu nie było, to w ostatnim dniu tego miesiąca,
  - e) terminy ważności kwartalnych biletów okresowych, o których mowa § 3 ust.3 pkt. e i f, rozpoczynają się od dnia oznaczonego datownikiem w sposób określony w pkt. a, natomiast kończą się w trzecim miesiącu od ich wystawienia, z upływem dnia, który datą odpowiada dacie wystawienia biletu, a gdyby takiego dnia w trzecim miesiącu nie było, to w ostatnim dniu trzeciego miesiąca,
  - f) pasażer może zwrócić zakupiony bilet okresowy (miesięczny) w terminie do piątego dnia, licząc od daty rozpoczęcia jego ważności określonej w sposób, o którym mowa w pkt. a. Jeżeli piąty dzień jest dniem wolnym od pracy wówczas dopuszcza się możliwość zwrotu biletu okresowego w pierwszym dniu roboczym następującym bezpośrednio po dniu wolnym. W takim przypadku MZK pobiera opłatę manipulacyjną w wysokości 25% ceny nominalnej tego biletu - w tym należny podatek. Po upływie 5-go dnia od daty rozpoczęcia ważności biletu zwrotów biletów okresowych nie przyjmuje się,
  - g) bilet okresowy uprawnia również do przewozu bez opłaty dodatkowej jednego psa lub jednej sztuki bagażu podręcznego (torby, plecaka, futerału na instrument muzyczny, itp.),
  - h) bilet dopłata o symbolu „D-2” jest ważny wyłącznie z zaświadczeniem o pobieraniu zasiłku rodzinnego wydanym przez właściwy miejscowo miejski lub gminny ośrodek pomocy społecznej gminy wchodzącej w skład tyskiego porozumienia międzygminnego.

§ 5

1. Na przewóz każdej sztuki bagażu podręcznego, o wymiarach wynikających z przepisów porządkowych określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, pasażer - z wyjątkiem, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt. g - jest zobowiązany posiadać ważny bilet, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. d, przy czym bilet taki uprawnia do przewozu bagażu na całej trasie lub w czasie do 90 minut w przypadku przesiadek, z zastrzeżeniem ust. 4.
2. Na przewóz każdego większego psa, na warunkach określonych w przepisach porządkowych określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, pasażer - z wyjątkiem, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt. g - jest zobowiązany posiadać ważny bilet, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt. d,

przy czym taki bilet uprawnia do przewozu psa na całej trasie lub w czasie do 90 minut w przypadku przesiadek, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. Opłata za przewóz bagażu i zwierząt nie obowiązuje w przypadkach wynikających z przepisów porządkowych określonych odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy.
4. Przy przewozie bagażu i zwierząt nie stosuje się ulg.

§ 6

1. Pasażer odbywający podróż bez odpowiedniego dokumentu przewozu, jest zobowiązany do uiszczenia należności za przewóz zwanej dalej przewoźnym i opłaty dodatkowej, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku. Cennik określa również obniżenie wysokości opłaty dodatkowej w razie natychmiastowego jej uiszczenia lub w terminie do 14 dni licząc od daty jej wystawienia.
2. Przewoźne i opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 1, nakłada się za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu, co jest rozumiane jako podróż:
  - a) bez ważnego: biletu papierowego lub biletu, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt. b,
  - b) z biletem nie skasowanym, skasowanym w sposób nieczytelny, z zastrzeżeniem ust. 8,
  - c) z biletem skasowanym wielokrotnie,
  - d) z biletem zniszczonym, w stopniu uniemożliwiającym weryfikację jego ważności,
  - e) z biletem o wartości zaniżonej w stosunku do wysokości opłaty wymaganej w cenniku dla czasu i rodzaju podróży odbywanej przez pasażera,
  - f) z imiennym biletem okresowym bez wypełnionych danych personalnych, wypełnionych częściowo (brak imienia), lub w przypadku, gdy z biletu korzysta osoba inna, niż ta której dane personalne są wpisane na bilecie,
  - g) z biletem innego organizatora komunikacji niż MZK Tychy, KZK GOP Katowice i MZKP Tarnowskie Góry lub innym biletem kolejowym niż EkoBilet lub bilet Taryfy Pomarańczowej,
  - h) z biletem wycofanym z obiegu,
3. Pasażer w przypadku niezapłacenia należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenia przepisów o ich przewozie, lub w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu, jest zobowiązany do uiszczenia przewoźnego i opłaty dodatkowej, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku. Cennik określa również obniżenie wysokości opłaty dodatkowej w razie uiszczenia jej w terminie do 14 dni licząc od daty jej wystawienia.
4. Za spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę dodatkową, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku.
5. Przewoźne oraz opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 1, zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza, pobierając opłatę manipulacyjną, której sposób ustalania jest określony odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku, jeśli pasażer w terminie do 14 dni licząc od daty przewozu zgłosi się w siedzibie MZK i:
  - a) okaże imienny bilet okresowy, którego termin ważności rozpoczął się co najmniej na jeden dzień przed przewozem, podczas którego wystawiono opłatę dodatkową,
  - b) przedstawi imienny bilet okresowy bez wypełnionych, lub wypełnionych częściowo (brak imienia) danych personalnych, na podstawie którego odbywał podróż, podczas której wystawiono opłatę dodatkową,
  - c) udokumentuje ciągłość zakupu imiennych biletów okresowych w ostatnich 3 miesiącach w przypadku, gdy podróż bez ważnego biletu odbyła się w terminie do 3 dni licząc od ustania ważności ostatniego imiennego biletu okresowego,
  - d) okaże czasowy bilet jednorazowy 20, 40 lub 90 minutowy, na podstawie którego odbył podróż trwającą dłużej od czasu określonego w taryfie, przy czym maksymalne przekroczenie czasu nie może trwać dłużej niż 10% ważności danego biletu tj. odpowiednio: 2, 4 lub 9 minut.
6. Przewoźne oraz opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 3, zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza, pobierając opłatę manipulacyjną, której sposób ustalania jest określony

odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy, a której wysokość jest określona w cenniku, jeśli pasażer w terminie do 14 dni licząc od daty przewozu zgłosi się w siedzibie MZK i:

- a) okaże dokument upoważniający do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego, którego nie okazał w czasie podróży,
  - b) okaże imienny bilet okresowy, którego termin ważności rozpoczął się co najmniej na jeden dzień przed przewozem, podczas którego wystawiono opłatę dodatkową za niezapłacenie należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta.
7. W indywidualnych sprawach spornych związanych z wystawieniem wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, MZK rozpatruje skargi i odwołania w terminie do 30 dni licząc od daty jej wystawienia. Odwołań od nałożonych opłat dodatkowych nie rozpatruje się, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6, jeżeli od daty wystawienia wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej do czasu złożenia odwołania upłynęło powyżej 14 dni.
8. Przewoźne oraz opłatę dodatkową, o których mowa w ust. 3, zwraca się, a w przypadku wezwania do zapłaty – umarza w przypadku stwierdzenia, że brak możliwości skasowania biletu lub jego nieczytelne bądź błędne skasowanie, spowodowane było nieprawidłowym funkcjonowaniem urządzeń znajdujących się w środkach komunikacji zbiorowej lub brakiem możliwości okazania biletu, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt. b.
9. Brak możliwości zaopatrzenia się w bilet za przejazd u kierowcy, lub w bilet, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, nie upoważnia pasażera do przejazdu.
10. Przewoźne jest doliczane do opłat dodatkowych określonych cennikiem opłat w § 10 wiersze od 1 do 5, w zależności od uprawnień do ulgi przysługujących pasażerowi w wysokości określonej w § 10 wiersze 9 i 10. Opłata dodatkowa zastępuje bilet i uprawnia do dokończenia podróży w danym pojeździe.

§ 7

1. Pasażer jest zobowiązany do posiadania i okazania osobie kontrolującej zwanej dalej „kontrolerem”, ważnego biletu oraz/lub dokumentu uprawniającego do przejazdów ulgowych bądź bezpłatnych a w przypadku biletu, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, okazania telefonu komórkowego z wyświetloną na ekranie informacją o zakupionym bilecie lub karty ŚKUP.
2. Pasażer korzystający z papierowych biletów jednorazowych i wieloprzejazdowych jest zobowiązany do skasowania biletu w kasowniku zamontowanym wewnątrz pojazdu niezwłocznie po ruszeniu pojazdu z danego przystanku oraz zachowania skasowanego biletu przez cały czas trwania podróży. Pasażer, który zakupił bilet, o którym mowa w § 2 ust. 4 pkt. b, jest zobowiązany do zakończenia procesu zakupu biletu:
  - a) w pojazdach, w których do wsiadania nie wyznaczono tylko jednych (przednich) drzwi - niezwłocznie po ruszeniu pojazdu z danego przystanku,
  - b) w pojazdach, w których do wsiadania przeznaczone są tylko przednie drzwi – najpóźniej w momencie wsiadania do pojazdu.
3. Kontroler jest zobowiązany do posiadania w trakcie wykonywania kontroli legitymacji kontrolera wydanej przez MZK. Legitymacja zawiera upoważnienie do prowadzenia kontroli, numer służbowy oraz zdjęcie kontrolera.
4. Kontroler jest uprawniony do prowadzenia kontroli w pojazdach, a w szczególności do sprawdzenia czy pasażer:
  - a) podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzę) na podstawie odpowiedniego dokumentu przewozu,
  - b) posiada ważne dokumenty poświadczające uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu,
  - c) odbywa podróż zgodnie z przepisami porządkowymi, określonymi odrębną uchwałą Rady Miasta Tychy.
5. W przypadku, o którym mowa w § 6 ust. 4 kontroler wystawia wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej.

6. W przypadkach, o których mowa w § 6 ust. 2 i 3, kontroler pobiera przewoźne i opłatę dodatkową gotówkową za pokwitowaniem na druku ścisłego zarachowania, lub wystawia wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej.
7. W przypadku, gdy pasażer nie jest w stanie uiścić opłaty dodatkowej w pojeździe, kontroler w celu sporządzenia wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, ma prawo zażądać okazania dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości pasażera, zawierającego zdjęcie i adres zamieszkania.
8. W razie odmowy zapłacenia należności i braku możliwości ustalenia tożsamości pasażera, kontroler ma prawo ująć podróżnego i niezwłocznie zawiadomić funkcjonariuszy Policji lub innych organów porządkowych, które zgodnie z przepisami prawa mają uprawnienia do ustalania tożsamości osób.
9. Podczas wykonywania czynności kontrolnych związanych z wypisywaniem druku opłaty dodatkowej, pasażer jest obowiązany pozostać w miejscu przeprowadzania kontroli lub w innym miejscu wskazanym przez kontrolera do czasu zakończenia tych czynności - w przeciwnym wypadku MZK nie ponosi odpowiedzialności za dokumenty tożsamości pozostawione u kontrolera.
10. Kontroler ma prawo zatrzymać za pokwitowaniem na druku wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, bilety lub legitymacje, co do których istnieje podejrzenie, że są sfałszowane.

§ 8

1. Do przejazdów bezpłatnych uprawnieni są:
  - a) dzieci do 7 roku życia, tj. do dnia 7 rocznicy urodzin, wraz z wózkiem na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się dzieckiem w czasie podróży,
  - b) uczniowie szkół podstawowych (którzy ukończyli 7 rok życia) oraz gimnazjów mający miejsce zamieszkania na terenie gmin wchodzących w skład tyskiego porozumienia międzygminnego a także KZK GOP Katowice i MZKP Tarnowskie Góry do 16 roku życia, jednak nie dłużej niż:
    - urodzeni w okresie od 1 stycznia do 30 września – posiadają uprawnienia do 30 września roku kalendarzowego, w którym uczeń ukończył 16 rok życia,
    - urodzeni w okresie od 1 października do 31 grudnia – posiadają uprawnienie do dnia 16 rocznicy urodzin,na podstawie legitymacji szkolnej lub ulgi zapisanej na Śląskiej Karcie Usług Publicznych,
  - c) dzieci i młodzież ucząca się od 16 roku życia do 21 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności – pobierająca zasiłek rodzinny z gminy wchodzącej w skład tyskiego porozumienia międzygminnego, na terenie gminy miejsca zamieszkania – na podstawie zaświadczenia o pobieraniu zasiłku rodzinnego wydanego przez właściwy miejscowo miejski lub gminny ośrodek pomocy społecznej,
  - d) Posłowie na Sejm i Senatorowie - na podstawie ważnych legitymacji,
  - e) osoby niepełnosprawne uczęszczające do przedszkola, szkoły albo do ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym na podstawie ważnej legitymacji przedszkolnej dla dzieci niepełnosprawnych lub ważnej legitymacji szkolnej dla uczniów niepełnosprawnych,
  - f) dzieci i młodzież niepełnosprawne (do 18 roku życia) na podstawie jednego z niżej wymienionych dokumentów:
    - ważnej legitymacji osoby niepełnosprawnej wystawionej przez właściwy organ bez względu na stopień niepełnosprawności,
    - ważnej legitymacji osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16. roku życia wystawionej przez właściwy organ,
    - orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności,
    - orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzające częściową lub całkowitą niezdolność do pracy lub całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji.
  - g) inwalidzi wojenni, wojskowi oraz osoby represjonowane na podstawie książki inwalidy wojennego/wojskowego lub legitymacji osoby represjonowanej, wydanych przez ZUS,

- h) osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji lub uznane za niepełnosprawne w stopniu znacznym na podstawie jednego z niżej wymienionych dokumentów:
    - ważnej legitymacji wystawionej przez właściwy organ, dokumentującej stopień niepełnosprawności,
    - ważnej legitymacji emeryta/rencisty z wpisem właściwego organu emerytalnego o uznaniu za niepełnosprawnego w stopniu znacznym lub zaliczeniu do I grupy inwalidów,
    - orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia lub wojskowej komisji lekarskiej stwierdzającego uznanie za niepełnosprawnego w stopniu znacznym lub zaliczenie do I grupy inwalidów,
    - orzeczenia lekarza orzecznika ZUS lub lekarza rzeczoznawcy KRUS, stwierdzającego całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji,
  - i) osoby niewidome i ociemniałe na podstawie ważnej legitymacji Polskiego Związku Niewidomych, ważnej legitymacji Związku Ociemniałych Żołnierzy RP lub jednego z dokumentów wymienionych w ust. f), stwierdzającego znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu choroby narządu wzroku oznaczonej symbolem przyczyny niepełnosprawności - "04-O",
  - j) opiekunowie osób, o których mowa w ust. 1 pkt. e, f, h oraz i, tylko w przypadku gdy towarzyszą tym osobom w podróży na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienia osób niepełnosprawnych,
  - k) osoby, które ukończyły 70. rok życia, tj. od dnia ukończenia na podstawie dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości zawierającego zdjęcie i datę urodzenia,
  - l) pasażerowie, którzy w dniu 22 września każdego roku („Dzień bez samochodu”) okażą ważny oryginał dowodu rejestracyjnego pojazdu silnikowego,
  - m) umundurowani funkcjonariusze Policji, Żandarmerii Wojskowej oraz Straży Miejskiej,
  - n) pasażerowie w dniu 1 listopada każdego roku,
  - o) pracownicy PKM Sp. z o.o. i TLT Sp. z o.o. oraz osoby zrównane w prawach, jeśli wynika to ze zbiorowych układów pracy, oraz pracownicy a także emeryci i renciści MZK, ich współmałżonkowie i dzieci do lat 26 pobierające naukę w szkołach dziennych - na podstawie biletu wolnej jazdy wystawionego przez MZK,
  - p) byli pracownicy PKM Sp. z o.o., TLT Sp. z o.o., i MZK, którzy korzystają ze świadczeń i zasiłków przedemerytalnych oraz członkowie ich rodzin - na podstawie biletu wolnej jazdy wystawionego przez MZK,
  - q) bilet wolnej jazdy jest wydawany osobom, o których mowa w ust. 1 pkt. o nieodpłatnie, przy czym ewentualne zobowiązania podatkowe wynikające z faktu wydania tego biletu pokrywa pracodawca,
  - r) bilet wolnej jazdy jest wydawany osobom, o których mowa w ust. 1 pkt. p, wyłącznie w przypadku wykupienia go przez pracodawcę, przy czym cenę tego biletu ustala się na poziomie ceny biletu okresowego (miesięcznego) „TO-2” obowiązującej 1 stycznia tego roku kalendarzowego, na który bilet wolnej jazdy zostaje wykupiony.
2. Do przejazdów ulgowych uprawnieni są:
- a) dzieci od lat 7 do 13 (tj. do dnia 13 rocznicy urodzin) mające miejsce zamieszkania na obszarze innym niż określony w ust. 1 pkt. b) na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się nimi w podróży lub oświadczenia osoby podróżującej,
  - b) uczniowie szkół podstawowych (którzy ukończyli 13 rok życia) oraz gimnazjów mający miejsce zamieszkania na obszarze innym niż określony w ust. 1 pkt. b) a także szkół ponadpodstawowych, ponadgimnazjalnych i policealnych, jednak nie dłużej niż do końca roku szkolnego, w trakcie, którego uczeń ukończył 21. rok życia na podstawie ważnej legitymacji szkolnej bez względu na miejsce zamieszkania,
  - c) studenci szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych na podstawie ważnej legitymacji studenckiej lub Elektronicznej Legitymacji Studenckiej oraz słuchacze kolegów nauczycielskich lub nauczycielskich kolegów językowych i słuchacze kolegów pracowników służb społecznych na podstawie ważnej legitymacji słuchacza kolegium,
  - d) kombatanci wojenni oraz osoby posiadające równorzędne uprawnienia na podstawie zaświadczenia o uprawnieniach kombatantów i osób represjonowanych, wydanego przez uprawnioną instytucję, inną niż ZUS,

- e) weterani poszkodowani pobierający rentę inwalidzką z tytułu urazów lub chorób powstałych w związku z udziałem w działaniach poza granicami państwa na podstawie ważnej legitymacji weterana poszkodowanego,
  - f) emeryci, którzy ukończyli 60. rok życia na podstawie dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości zawierającego zdjęcie oraz jednego z następujących dokumentów:
    - ostatniego wydanego odcinka emerytury lub wyciągu z banku potwierdzającego wypłacone świadczenie, przy czym nie jest wymagane, aby kwota świadczenia była czytelna,
    - ważnej legitymacji emeryta/rencisty, wydanej przez uprawniony organ emerytalno-rentowy.
  - g) renciści pobierający rentę inwalidzką (w tym socjalną) na podstawie dokumentu umożliwiającego ustalenie tożsamości zawierającego zdjęcie oraz jednego z następujących dokumentów:
    - ostatniego wydanego odcinka renty lub wyciągu z banku potwierdzającego wypłacone świadczenie, przy czym nie jest wymagane, aby kwota świadczenia była czytelna,
    - ważnej legitymacji emeryta/rencisty, wydanej przez uprawniony organ emerytalno-rentowy,oraz osoby pobierające rentę rodzinną, tj. wyłącznie:
    - osoby z orzeczoną całkowitą bądź częściową niezdolnością do pracy na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej ZUS,
    - wdowy/wdowcy, którzy ukończyli 50. rok życia.
  - h) sędziowie w stanie spoczynku i prokuratorzy w stanie spoczynku (po ukończeniu 60 roku życia) oraz współmałżonkowie (po ukończeniu 50 roku życia), którzy pobierają uposażenie rodzinne po zmarłych sędziach, sędziach w stanie spoczynku, prokuratorach i prokuratorach w stanie spoczynku na podstawie ważnej legitymacji sędziego lub prokuratora z odpowiednim wpisem,
  - i) dzieci i młodzież ucząca się od 16 do 21 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności – pobierająca zasiłek rodzinny z gminy wchodzącej w skład tyskiego porozumienia międzygminnego, w całej sieci MZK – na podstawie zaświadczenia o pobieraniu zasiłku rodzinnego wydanego przez właściwy miejscowo miejski lub gminny ośrodek pomocy społecznej oraz biletu, o którym mowa w § 3 ust. 3 pkt. g. Uprawnienia przysługują osobom:
    - urodzonym w okresie od 1 stycznia do 30 września – od 1 października roku kalendarzowego, w którym uczeń ukończył 16 rok życia,
    - urodzonym w okresie od 1 października do 31 grudnia – od dnia 16 rocznicy urodzin.
3. Obywatelom Unii Europejskiej i członkom rodzin obywateli Unii Europejskiej przysługują analogiczne ulgi jak w przypadku obywateli polskich na podstawie dokumentów potwierdzających status odpowiadający jednemu z uprawnień wymienionych w ust. 1 pkt. e, f, h oraz i, lub ust. 2 pkt. a, b, c, f oraz g, wydanych w państwach członkowskich Unii Europejskiej wraz z dokumentem podróży lub innym ważnym dokumentem (zawierającym zdjęcie) umożliwiającym ustalenie tożsamości i obywatelstwa.

II. Cennik opłat

§ 9

1. Papierowe bilety jednorazowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Oдноśnik w taryfie	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
1	Przejazd jednorazowy w granicach 1 miasta (gminy) lub przez 20 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek).	§ 3 ust. 1 pkt. a	3,20 zł	1,60 zł
2	Przejazd jednorazowy w granicach 2 sąsiadujących miast (gmin) lub przez 40 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek).	§ 3 ust. 1 pkt. b	3,80 zł	1,90 zł
3	Przejazd jednorazowy w granicach 3 i więcej miast (gmin) lub przez 90 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek).	§ 3 ust. 1 pkt. c	4,80 zł	2,40 zł
4	Bilet za przewóz zwierząt i bagażu	§ 3 ust. 1 pkt. d	3,20 zł	

2. Elektroniczne bilety jednorazowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Oдноśnik w taryfie	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
1	Przejazd jednorazowy w granicach 1 miasta (gminy) lub przez 20 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek).	§ 3 ust. 1 pkt. a	3,00 zł	1,50 zł
2	Przejazd jednorazowy w granicach 2 sąsiadujących miast (gmin) lub przez 40 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek).	§ 3 ust. 1 pkt. b	3,60 zł	1,80 zł
3	Przejazd jednorazowy w granicach 3 i więcej miast (gmin) lub przez 90 minut od momentu skasowania (z możliwością przesiadek).	§ 3 ust. 1 pkt. c	4,40 zł	2,20 zł
4	Bilet za przewóz zwierząt i bagażu	§ 3 ust. 1 pkt. d	3,00 zł	

3. Bilety wieloprzejazdowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Oдноśnik w taryfie	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
1	Bilet dobowy „D”	§ 3 ust. 2 pkt. a	12 zł	6 zł
2	Bilet siedmiodniowy „W”	§ 3 ust. 2 pkt. b	40 zł	20 zł

4. Bilety okresowe:

L.p.	Rodzaj biletu	Oдноśnik w taryfie	Cena biletu normalnego	Cena biletu ulgowego
1	Bilet imienny o symbolu „T-1”	§ 3 ust. 3 pkt. a	93 zł	46,50 zł
2	Bilet imienny o symbolu „T-2”	§ 3 ust. 3 pkt. b	120 zł	60 zł
3	Bilet na okaziciela o symbolu „TO-1”	§ 3 ust. 3 pkt. c	104 zł	
4	Bilet na okaziciela o symbolu „TO-2”	§ 3 ust. 3 pkt. d	153 zł	

5	Bilet kwartalny o symbolu „K-2”	§ 3 ust. 3 pkt. e	310 zł	155 zł
6	Bilet kwartalny o symbolu „K-1”	§ 3 ust. 3 pkt. f	236 zł	118 zł
7	Bilet imienny „D-2”	§ 3 ust. 3 pkt. g	13,50 zł	

§ 10

L.p.	Rodzaj opłaty dodatkowej	Odnosnik w taryfie	Wysokość opłaty
1	Za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu. Opłata dodatkowa ulega obniżeniu w przypadkach określonych w wierszu 2 i 3.	§ 6 ust. 1	160 zł
2	Za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu płaćna w terminie do 14 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty.	§ 6 ust. 1	120 zł
3	Za przejazd bez odpowiedniego dokumentu przewozu natychmiast uiszczona u kontrolera.	§ 6 ust. 1	96 zł
4	Za niezapłacenie należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenie przepisów o ich przewozie, lub w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu. Opłata dodatkowa ulega obniżeniu w przypadku określonym w wierszu 5.	§ 6 ust. 3	80 zł
5	Za niezapłacenie należności za zabrane ze sobą do środka przewozu rzeczy lub zwierzęta albo naruszenie przepisów o ich przewozie, lub w przypadku braku ważnego dokumentu poświadczającego uprawnienie do bezpłatnego albo ulgowego przejazdu, płaćna w terminie do 14 dni od daty wystawienia wezwania do zapłaty w tym także natychmiast uiszczona u kontrolera.	§ 6 ust. 3	65 zł
6	Za spowodowanie, bez uzasadnionej przyczyny, zatrzymania lub zmiany trasy środka transportu.	§ 6 ust. 4	320 zł
7	Opłata manipulacyjna.	§ 6 ust. 5	16 zł
8	Opłata manipulacyjna.	§ 6 ust. 6	8 zł
9	Przewoźne doliczane do opłaty dodatkowej za przejazd normalny.	§ 6 ust. 1	3,20 zł
10	Przewoźne doliczane do opłaty dodatkowej za przejazd ulgowy.	§ 6 ust. 1	1,60 zł

§ 11

1. Taryfa podlega publikacji poprzez umieszczenie jej w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Tychy.
2. Na podstawie Taryfy sporządzone zostaną wyciągi, które zostaną podane do wiadomości publicznej poprzez umieszczenie ich w pojazdach oraz na stronach serwisu internetowego MZK.

Załącznik 2
do Zarządzenia nr 0050/390/17
Prezydenta Miasta Tychy
z dnia 20 grudnia 2017 r.

**Wykaz uchwał Rady Miasta Tychy dotyczących przewozów pasażerskich
oraz przewozu rzeczy i zwierząt**

§ 1

Uchwała Nr 0150/XXII/491/08 Rady Miasta Tychy z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej w komunikacji zbiorowej.

Uchwała Nr XLVI/952/14 Rady Miasta Tychy z dnia 30 października 2014 r. w sprawie przepisów porządkowych w organizowanym przez Miasto Tychy gminnym regularnym przewozie osób i bagażu podręcznego.